

підвищують рівень захисту гостей і персоналу, забезпечують стабільність роботи та безперервність надання послуг. Це дозволяє мінімізувати фінансові втрати, уникати кризових ситуацій і зберігати ділову репутацію. Дотримання міжнародних стандартів безпеки сприяє формуванню довіри з боку клієнтів, партнерів та інвесторів, а також створює передумови для виходу на міжнародний ринок і співпраці з іноземними туристами. У сучасних умовах безпека в готельно-ресторанній сфері виступає не лише елементом захисту, а й важливою стратегічною перевагою підприємства. Статистичні дані підтверджують, що дотримання стандартів безпеки підвищує довіру клієнтів, зменшує фінансові ризики та сприяє сталому розвитку підприємств готельно-ресторанного бізнесу.

Список використаних джерел:

1. World Tourism Organization (UNWTO). Tourism and Safety: Global Trends and Insights. URL: <https://www.unwto.org>.
2. TripAdvisor Insights. How Safety and Cleanliness Impact Hotel Reputation. URL: <https://www.tripadvisor.com/TripAdvisorInsights>.
3. Booking.com. Travel Confidence Report. URL: <https://globalnews.booking.com>.
4. World Health Organization (WHO). Food Safety and HACCP Systems in Hospitality. URL: <https://www.who.int/teams/nutrition-and-food-safety>.
5. European Travel Commission (ETC). Tourist Preferences and Safety Standards in Hospitality. URL: <https://etc-corporate.org>.
6. Garcia-Madurga M.A., Esteban-Navarro M.A., Morte-Nadal T. Covid key figures and new challenges in the horeca sector: The way towards a new supply-chain. Sustainability. 2021. Т. 13. №. 12. С. 6884. <https://doi.org/10.3390/su13126884>.

Канд. істор. наук Сливенко В. А., Малий Д. Р.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ У СВІТІ

Міжнародний туризм та готельно-ресторанна сфера залишаються важливими складовими глобальної економіки, забезпечуючи робочі місця, валютні надходження та культурний обмін. Проте на початку 2026 року ці галузі стикаються з низкою серйозних викликів: кліматичні зміни, перенасичення туристами, геополітична нестабільність, зростання операційних витрат та хронічний дефіцит кадрів.

Кліматичні зміни суттєво впливають на привабливість туристичних напрямків. Екстремальні погодні явища (спекотні хвилі в Європі, брак снігу на гірськолижних курортах, підвищення рівня моря на острівних державах) призводять до скорочення туристичного сезону та втрати доходів. Водночас сам туризм відповідає за близько 8-10% глобальних викидів парникових газів, насамперед через авіап перевезення.

Проблема перенасичення туристами (overtourism) загострюється в популярних туристичних містах. Венеція, Барселона, Амстердам та Дубровнік вже запровадили або планують запровадити обмеження на кількість відвідувачів, туристичні збори та заборони на круїзні лайнери. Це викликає соціальну напругу між місцевими жителями та туристичним бізнесом.

Геополітичні ризики продовжують впливати на міжнародні туристичні потоки. Конфлікти та політична нестабільність у окремих регіонах призводять до перерозподілу туристів на користь безпечніших напрямків (Південно-Східна Азія, країни Південної Америки). Економічна невизначеність та інфляція стримують попит на дорогі подорожі.

Готельно-ресторанна сфера потерпає від гострого дефіциту кваліфікованих працівників. Висока плинність кадрів (до 70-80% у деяких країнах) зумовлена низькими зарплатами, важкими умовами праці та конкуренцією з іншими секторами. Зростання цін на енергоносії, продукти харчування та страхування додатково знижує рентабельність бізнесу.

Цифровізація стає ключовим інструментом виживання та розвитку. Використання штучного інтелекту для персоналізації послуг, автоматизації бронювання та управління ресурсами допомагає оптимізувати витрати. Однак впровадження технологій вимагає значних інвестицій та перепідготовки персоналу, що особливо складно для малого та середнього бізнесу.

Стійкий розвиток перетворюється на обов'язкову умову підвищення конкурентоспроможності. Готелі та ресторани все частіше впроваджують практики зменшення відходів, використання локальних продуктів, енергозбереження та сертифікацію за міжнародними екологічними стандартами. Споживачі, особливо молодше покоління, дедалі свідоміше обирають екологічно відповідальні заклади.

Для України актуальним після завершення війни є відновлення туристичної інфраструктури та початок процесу формування позитивного іміджу безпечного напрямку. Потенціал розвитку мають екологічний, культурний та гастрономічний туризм, однак це потребує значних інвестицій у транспорт, підготовку кадрів та ефективний маркетинг.

Таким чином, можна стверджувати, що успішний розвиток міжнародного туризму та готельно-ресторанної сфери в 2026 році та надалі можливий лише за умови переходу до стійких, технологічно оновлених та соціально відповідальних моделей бізнесу. Комплексне вирішення наявних проблем потребує співпраці держави, бізнесу та міжнародних організацій.

Список використаних джерел:

1. Жиленко К. М., Яровенко Т. С., Ставицька А. В., Самойленко А. О. Основні аспекти сталого розвитку готельно-ресторанного бізнесу та туризму. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. №5. URL: <http://efp.in.ua/uk/releases>.
2. Сливенко В. А, Редько В. Є. Аналіз сучасних тенденцій розвитку індустрії гостинності та туризму Німеччини. *Інфраструктура ринку*. 2024. № 80. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/80-2024>.
3. Виклики та інновації у XXI столітті: туризм, гостинність: монографія. Автори: Жиленко К., Сідаш Д., Редько В., Самойленко А., Сливенко В., Ходак О. Дніпро: 2025. 250 с. URL: http://lib.dnu.dp.ua/rep/ekon/knygy/nazva/Vyklyky_ta_innov_turyzm_gostyn.pdf.
4. Міжнародний туризм та гостинність: теорія та практика: монографія. Автори: Жиленко К., Редько В., Самойленко А., Сливенко В., Ставицька А. Дніпро. 2023. 206 с. <https://dx.doi.org/10.15421/512305>.

Канд. істор. наук Сливенко В. А., Мельнікова А. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ВПЛИВ ВІЙНИ НА МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ТА ГОСТИННІСТЬ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ

Міжнародний туризм та гостинність є однією з найбільш чутливих до зовнішніх шоків галузей світової економіки. Військові конфлікти, політичні кризи та безпекові загрози здатні різко змінювати туристичні потоки, формувати нові тренди та переорієнтовувати ринки. Війна на території України, що триває з 2014 року та перейшла у фазу повномасштабного вторгнення з 2022 року, стала